

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld. za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tujdežele toliko več, kolikor poštuina zaščita.
 Za oznanipla plačuje se od štiristopne peti-vrste po 5 kr., če se oznanipli jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.
 Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanipla, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. m. občinstvo nujudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekal koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovite, da pošiljanje ne premeha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

vabilo na Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

**Vse leto ... gld. 12 — | Četr leta ... gld. 8-20
 Pol leta ... „ 6-50 Jeden mesec. „ 1-10
 Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,
 30 kr. za četr leta.**

S pošiljanjem po pošti velja:

**Vse leto ... gld. 15 — | Četr leta ... gld. 4-
 Pol leta ... „ 8- Jeden mesec. „ 1-40
 Naročuje se lahko s vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne osramo na dolično naročilo.**

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Naš pešpolk štev. 17 v Celovcu.

Kranjski Slovenec smo ponosni na naš domači pešpolk, kateri je na mnogih bojiščih poslavil ime našega naroda in si s svojo hrabrostjo pridobil spoštovanje prijateljev in neprijateljev; njegovi vojaki so se povsod odlikovali in zato se polk šteje mej najboljše, kar jih ima država. Ker je njegovo moštvo sestavljeno iz krepkih sinov slovenskih mater, zato smo Slovenci imeli in moramo imeti jedno željo. Ne želimo in ne moremo želiti, da bi se polk postavljal na kako narodno stališče, pač pa je naravno, že želimo, da se materni jezik naših vojakov ne zapostavlja, da se jim ne da čutiti, kakor bi se drugim narodnostim na ljubo prezirala njih posebna, v ustavnih zakonih spoštovana narodnost. To smo opazili že, ko je polk bival v Ljubljani, to je pa daleč vidno, odkar je polk v Celovci.

Ko se je razglasilo, da je kranjski pešpolk premeščen v Celovec, nastal je v koroških nemških listih vik in krik, in celovski nemški šovinisti, staro "purgariji" in mladi dečaki so po krčmah in kavarnah obdelovali javno mnenje proti temu slovenskemu pešpolku. Posledice temu hujškanju so se

pokazale koj ob prihodu naših Kuhnovev v Celovec. Čas prihodu določil se je na 2. uro čez polnoč. Poklicnih zastopnikov mesta celovškega ni nobeden pozdravil došlega polka. Župan in mestni svetovalci so se bili poskrili po vseh kotih, celovški Nemci so se zarili v svoje postelje, da bi ne videli kranjskoslovenskih vojakov, mestna uprava pa je dala pogasiti vse svetilke po Kolodverskih ulicah, tako da je bilo vojakom korakati v temoti po mestu. Jedno celovški Slovenci so prihiteli na kolodvor in pozdravili svoje kranjske brate.

Nemška neprijažnost se še sedaj ni popolnoma polegla, dasi stori vodstvo domačega pešpolka v to svrbo veliko več, nego bi smelo, kajti v pomirjenje nemških šovinistov se prezira naravni značaj slovenskih vojakov. Godi se to že vsled tega, ker sedanji, pri našem pešpolku službujoči častniki so iz večine sami trdi Nemci. Kar je bilo pri naših Kuhnovev slovenskih častnikov, malone vse so bili premeščeni k drugim polkom, na njih mesta pa so prišli nemški častniki, kateri našega jezika čisto nič ne razumejo, kakor da se je povsem pozabila točka 54 e) cirkularne naredbe c. kr. vojnega ministerstva z dne 24. decembra 1875. pr. št. 5413.

Naravno je, že na vojaka že take razmere ne uplivajo dobro. Vejak se s svojim častnikom ne more porazumeti in ker vidi, kako se prezira njega jezik, postane ves zbegan. Vojski našega polka so v istini že tako zbegani, da skrbno zakrivajo svoj slovenski jezik. Kamor pride naš vojak, se muči najprej z nemščino, in šele ko vidi, da ž njo nič ne opravi, ker je ne zna, si pomaga s slovenskim jezikom.

Prigodilo se je nadalje nekoč, da se je sešlo v neki celovški kavarji kakih šest narednikov, ki so lepo zapeli nekaj slovenskih pesmi. Nemški listi so radi tega kričali na vse grlo in konec je bila stroga prepoved, da noben vojak ne sme javno več zapeti slovenske pesmi. Pač pa pojo sedaj slovenski vojaki zloglasne koroško nemške pesmi, katerih jim peti nikdo ne brani.

Znano je tudi, da je pred časom jedenkrat vojno ministerstvo ukazalo, da se morajo vojaške

godbe posluževati narodnih pesnij. Pri našem 17. polku je ravno naročbe. Vseake svete čase se jedenkrat zaigra naš slavni "Naprej!" a ne v mestu, k večemu kje v kaki vasi ali pa kako uro pred mestom. Sedanji kapelnik Kees je komponiral neki potpourri, kateri se večkrat igra. Imenuje se "Die Oesterreichisch ungarische Monarchie in Lied und Tanz". V tem potpourru se nahaja poleg nemških, laških, madjarskih, poljskih tudi nekaj čeških napovov in morda tudi kak "Naprej". Ali kadar se igra ta komad, se češki in slovenski napevi izpuste, le da bi se ne užalilo uho kakega koroškega Nemca. Sedanji "Musik Officier" je vsa naše lepe slovenske komade, ki jih je prej godba igrala v Ljubljavi, dal "zapokati", "weil in Klagenfurt nur Deutsche wohnen und die windischen Lieder nicht gespielt werden dürfen." Nemške in madjarske pa vedno in povsod nabijajo. Naš vojak ne sme čuti slovenske koračnice, kadar pa spremila godba husarje v cerkev, nabija čardaš in prvi komad je zopet čardaš, kadar jih iz cerkve domov spremi.

Častniki 17. polka prirejajo v poletnem času na vojaškem streliču na Križni gori večkrat takoj imenovane "Fest Schiesen". Na te zabave vabijo najboljše kroge celovške in naši vojaki jim morajo biti v svojem prostem času na razpolaganje. Prostori si puste lepo dekorirati z zelenjem in raznimi neštevilnimi zastavami. Vidijo se vse nogoča zastave, le slovenske trobojnice, ki je zastava kranjske dežele, torej deželna zastava tega 17. polka, te ni nikdar videti! Kako vse drugače ponosno nastopajo Madjari v Celovcu. Pred kakimi štirinajstimi dnevi praznoval je 8. buzarski polk, ki je stacioniran v Celovcu, 200letnico svojega obstanka. Pri tej priliki vršile so se sijajne slavnosti, pri katerih pa ni poleg cesarskih nikjer manjkala tudi madjarska narodna zastava. Majhne so bile druge zastavice, a madjarske so bile dolge po več metrov, tako da jih je vsakod moral koj prvi hip ogledati.

Kar se tiče godbe pri 17. pešpolku, je tudi žalostna istina, da jo Slovenci za srečo slavnosti nikdar ne morejo dobiti, nasproto pa prav veselo igra na vseh nemško-nacionalnih in nemško-libe-

Listek.

O pesniku Prešernu kakor pravniku.*)

Za počitnice skvasil Nejaz Nemcigren.

Estetično izobražen ocenjevalec Prešernov me je vprašal, ali sem našel onda, ko sem bival v Kranji, kaj pesniških stvari v tamošnjih pravnih spisih odvetnika Prešerna. Odgovoril sem mu, da nič, ker mi taki pravni spisi niso prišli v roke; in pripomnil sem, da je Prešeren pesništvo gotovo tako visoko cenil, da ni v pregal Pegaza v galejo strega sodnega reda. Ob tisti priliki sem obljudil, da poiščem pravnih stvari v njegovih poezijah. Obljuba je bila lahka, izvršitev težka. To pričajo nastopni listi.

Zanimljivih pravnih položajev in bistre njih rešitve, razlage zakonov in modrih pravnih rekov ne smemo pričakovati kdo ve koliko od moža, ki je pel:

"Več rož ne rase v polji;
 Več nima tičev hrib,
 Čebel več kraj naj bolji;
 Več nima voda rib,

Ko misel jaz, ki spijo
 V ljubezenih sanjah,
 Ki si na dan želijo
 Zleteti v pesmicah."

*) Iz "Slov. Pravnika" št. 7.

in

"Pét ljubeznivost tvojo in lepoto,
 Je moj poklic in samo opravilo,
 Dokler me v groba ponesó temoto";

vendar se nam tudi v poezijah razodeva resnica, da pravnik ne zataji svojega pravdništva, čeprav mu je srce postal vrt in njiva, kjer se je ljubezen elegije. —

Razne so dalje okolnosti, ki otežkujejo izbiro pravnih Demantov v roze čitajočemu te mokrōvstéče rože poezije. Naj jih nekaj navedem.

Sam Prešeren toži v sonetu "Dve sestri", da ima z moti udane oči. Ta pripoznavata prav glede na oči je dokazana v dveh drugih pesmih. V "Prva ljubezen" čitamo rudeči z orosramote njeni lica in v "Krst pri Savici" narobe:

"Ko zarija, ki jasen dan obeta,
 Zarumeni podoba njena bleda".

Če se pesnik ni zavedal razločka mej rdečo in rumeno bojo, se tudi ne smemo čuditi, da je pel "Zvezdogledom".

"Dve sami ste zmotili
 Dve sami zapeljali
 Mi zvezdi umno glavo".

Subjektivnost pesnikova je neugodno uplivala na objektivnost pravnikovo; zatorej opažamo, da je bil trd in malone krivičen proti ženstvu in celo proti

vam cvetocelične ljubljanske ljubezne gospodičine!

Tako zadošča v "Izgubljeni veri" jeden sam pogled, da mu je deklica, ki je bila poprej bogstvo, zdaj samo lepa stvar. Tako pusti, da Urško, najlepšo Ljubljanko, utopi povodni mož, in zakaj? Zato, ker ni hotela s Prešerom plesati, saj pesem pravi Prešeren se brani in ples odlašuje. S kakšno slastjo nam obrazuje tragedijo nezakonske matere. Nejuristi štejejo to pesem mej najlepše, kar so jih ustvarili Adamovi otroci. Jurist se pa mora srditi, da pravnik odvetnik Prešeren za neporočeno mater nima druge tolažbe, nego

"On, ki tice pod nebom živi,
 Naj ti da srečne, vesele dni!"

Jaz bi bil nesrečnici reklo: Pribavi mi ubožni in krstni list, napravila bodeva čestno tožbo, in če je on šel po svetu sam Bog ve kam, postavil se mu bo skrbnik za ta čin. Tudi Prešeren je to vedel, pa maščevali se je hotel nad ženstvom, in zato je volil slaven čin pesnikov pred blagim činom pravnikovim.

Takisto moramo uvaževati, da je Prešeren živel v tisti nekaj srečoi, nekaj zastareli dobi, ko so še slovelo rovtarske Atene; ko so z gozdi tako nemarno gospodarili, da so pustili, in Hrast, ki vihar na tla ga zimski trešne, že

ralnih slavnostih, na slavnostih „Šulvereina“ in „Südmärke“ in tudi na takih veselicah in shodih, katere Nemci prirejajo naravnost v izzivanje Slovencev, na katerih se prepevajo pesni à la „Wacht am Rhein“, „Heil Dir im Siegeskranz“, „Das deutsche Lied“ itd.

Ako omenimo še, da se je l. 1894. v zadnjem trenotku prepovedalo vsem častnikom in podčastnikom (o moštvi niti govoriti ni), da se pod kaznijo ni smel nikdo udeležiti slavnostne besede, ki se je priredila dvema zaslužnima in dobrima patrijotoma na čast: škofu Slomšku in mousign Andreju Eiuspelerju, povedali smo menda dovolj, kako se dela pri našem kranjskem polku.

Vse to nam obuja resne misli in bojazen, da se nam ne bi pod takimi razmerami naši dobri slovenski fantje v narodnem oziru popolnoma pokvarili. Naj naše navedbe porabijo naši poklicani zastopniki na primerem mestu, — sajtudi ostane vedno resnica, da krepko razvita ljubezen do ožje svoje domovine in njene narodnosti je najboljše jamstvo, da raste tudi pogum za obrambo celokupne domovine!

V Ljubljani, 1. avgusta.

Šajerski klerikalci in veleposestniki. Graško glasilo klerikalne stranke zahteva, da bi veleposestniki prepustili nekaj mandatov konservativcem. Ta zahteve je povsem opravičena. Na Šajerskem je mnogo konservativnih veleposestnikov, ki pa sedaj nimajo nobenega zastopnika v deželnem zboru. Vzlic temu se pa Šajerskim liberalnim veleposestnikom ne more zameriti, če ne marajo za noben kompromis. Dokler na Gorenjem Avstrijskem niso konservativni veleposestniki pripravljeni odstopiti nekaj mandatov liberalcem, se tudi od Šajerskih veleposestnikov ne more zahtevati, da bi jih morali prepričati konservativcem. Klerikalni list preti veleposestnikom, da bodo sicer konservativni poslanci delali na to, da se naredi konec predpravljcam veleposestva. To bi bilo gotovo le pametno, a kakor mi Šajersko konservativno stranko poznamo, se liberalnim posestnikom kaj ticega od nje ni bat. Take nakane bi pa tudi drugod naše nepremagjive ovire.

Husov spomenik. Klerikalci in Staročehi so le prav z neznatno večino v mestnem zboru preprečili, da se Husov spomenik ne postavi v Pragi na jednem najlepših trgov. Bli so najeli tudi nekaj poučnjakov, da so razgrajali na galeriji, ko so Mlađečehi govorili. Ta sklep je pa vzbudil mej prebivalstvom precejšnjo nevoljo. „Narodni Listy“ dan za dnevom prinašajo izjave, v katerih ljudje zahtevajo, da se Husov spomenik postavi na Staromestnem trgu. Hkrati se pa deluje na to, da se bodo po vseh svobodom selih občinah na Češkem postavili spomeniki temu znanimemu Čehu. Tako so klerikalci in Staročehi baš nasprotno dosegli, nego so želeli. Hus sedaj ne dobi le jednega spomenika, temveč kar celo množino. Vsako mesto, da celo vsako večje selo utegne dobiti Husov spomenik. Prebivalstvo se šele sedaj za Husa zanimati zičenja, ko so klerikalci bili naporedali vojno njegovemu spomeniku.

dve pomledi ležati in zeleneti, predao so ga naredili v vino ali v pepel. Takrat so še veljavili rumenjaki in materne petice, in žlezna cesta se je stoprav bližala. Ali je pa rek:

„Vselej mož najmanj zapravi,
Če ženico 'ma seboj'“

prava resnica iz tiste dobe, ali samo pesniška sloboda, kakor na primer sem v Bohinjskem jezeru, o tem sodbo odklanjam, da se ne zamerim ženicam sedanje dobe. Željanje je bilo onla manj težavno in manj občirno; marsikaj, kar je bilo tedaj navadno, bi se grajalo, ako se ponavlja sedaj. S tega stališča je pesem „Mornar“ nepravniška in zastarela. Mlađenič, ki ga je morja široka cesta pehljala v mesta, kjer lepe deklice, se nazaj prisedla roti, da je ostal zvest, in toži: Dekleta moj'ga ženo sem najdil poročeno. Mž je bil res dolgo na morji, kajti je mej tam pozabil dokaj slovenske slovnice, a nas ne gane njegova žalost. Zdaj ve že vsak kmetski fant, kaj določa § 45. obč. drž. zak. Kakšni so pa tudi sedanji mornarji? Kader ga jadra bela prineso nazaj, doma puščena ljubica ne vpraša, kaj je počenjal v tistih mestih, kjer lepe deklice, ampak vesela je, da se je vendar vrnil in kaj prinesel za potice in — plenice. — Ako bi Prešeren zdaj živel, ne sestavil bi „Turške Rozamunde“ tolkanj lahko-

Razdelitev Turčije Dogodki v Turčiji silijo k premišljevanju o tem, da se bliža čas, ko se bode morala razdeliti Turčija. V koliko se diplomati na to pripravljajo, se še ne ve. Neki angleški list je objavil cel načrt za tako delitev. Anglija dobi Egipet, ker že sedaj ondu faktično gospodari. Francija Sirijo in Palestino, ker se Francozi radi potegujejo za varstvo božjega groba. Rusija bi dobila Armenijo in velik del Male Azije, da bi se razprostirala do Halya in Evfrata. Makedonija bi se razdelila med Srbe, Bolgare in Grke, ki hrepene po tej deželi. Razdelile bi pa velevlasti, da bi ne bilo nobenega prepira. Avstrija naj bi dobila Albanijo, Italiji bi se pa dala nekatera nekdaj benečanska pristanišča. Carigrad z okolico naj bi pa bila neutralna samostojna država. — Seveda je veliko vprašanje, če bi bile vse države s tako razdelitvijo zadovoljne. Posebno Rusija ne bodo zadovoljna, ako ne dobi Carigrada in morskih ožin.

Dogodki v Turčiji. Bati se je strašnih dogodkov v Turčiji. Turki so začeli prevajati kurdske vojake v Evropo. Kurdi so znani roparji in kamor bodo prišli, je gotovo, da bodo vse požgali in poropali. Za Kurde je posebno vnet sultán sam. Seveda, če take vojake privažajo v Evropo, ni čuda, če se s Krete poroča, da so mohamedanci poslednji dñi z vojaki vred požigali kristijanske vasi in ropali, skrunili ženske in onečeščavali cerkev.

Socijalistični kongres v Londonu zboruje te dni. Došli so delavski zastopniki vseh dežel. Začetek tega kongresa pa ne kaže, da bi opravičil nade, ki so se stavile vanj. Pokazala so se mej socialisti velika nasprotja. Nemški socialisti se v mnogih stvareh povse drugačenega mnenja, kakor angleški. Več dñi so se prepirali med seboj, predno so se meritoričnega dela sploh lotili. Anarhisti so izključili iz kongresa, kar ni šlo gladko, kajti morali so jih s silo odstraniti. Ta ločitev je pa bila težavna, ker semertje je težko odločiti, kje se socialisti demokrat nehava in anarchist začenja. Predsednik kongresa je moral opominjati zbrance, naj se lotijo pravega dela in naj nikar časa ne tratijo z nepotrebuiimi prepiri. Prvi predmet, o katerem se je stvarno razgovarjalo, je bilo poljedelsko vprašanje. Pokazalo se je pa, da vsi zbranci kmetskih razmer in potreb ne poznajo. Govorilo se je največ o organizaciji kmetskega proletarjata, a še v tem oziru niso vedeli ničesa pravega nasvetovati. Naposled se je sklenilo, naj stvar urede socialisti vsake dežele, kakor se jim zdi potrebno. Ta sklep je bil pač lahek in le dokazuje, da je le utopija, če se govori o kakem mejnarođnem urejenji socijalnih razmer.

Turške grozovitosti na Armeniskem.

Sankt-Peterburgskije Vjedomosti pišajo o klanji Armencev sledče:

„To pripovest posnemamo iz francoskega lista „Revue des Revues“. Mož, ki je prebil po svojih trgovskih opravkih včas teh dogodkov v mestu „Urfi“, se je skrival v gostilnici. Jeden del teh dogodkov je sam iz okna videl, drugi del mu je pa pripovedoval njegov znanec Tursek, ki je v tem času tudi v Urfiju bival. Po končanem klanju se

miselno. Ojstrovhar z Rozamundo obljuden, se poroči z uplenjeno turško deklico kar brez oklicev, tako da Rozamunda niti oporekati ni mogla: in pesem nič ne pove, ali je Turjačan uporabil pravico, ki mu jo daje § 46 obč. d. z. To pravnika bolj zanima, nego sedanji konec pesmi:

„Rozamunda grede v klošter,
Čast Ljubljanskih nun postane“.

Koliko lepša bi bila itak že krasna balada „Neiztrohnjeno srce“, da so strmeči kopači čudo neiztrohnjenega srca takoj naznani pristojušemu sodišču ali vsaj slavnemu županstvu. Prišla bi bila dostenja komisija na lice mesta. Ne vem sicer, ali bi se bila tako razborno vědla, kakor so se kopači s starim možem na čelu; toda Prešeren bi bil izborno obrazil čudenje gospoda komisarja in okorno pisanje peropraskovo, in živo bi nam bil pred oči postavil, kako je komisija tisto sice, zvedevši, da pesmi večne mu branijo troh net, dejala pod ključ in pečat; ker stroga cenzura tistih dni gotovo ne bi bila dopustila, da pesmi zaprete v srcu svobodno pridejo na dan. Če kdo poreče, da bi bila pesem, narejena po mojem nasvetu, zapadla konfiskaciji, ali „dehurju“, ki noč in dan žre knjige, naj mu odgovorim, da je cenzura na vso moč preganjala „Nebesko procesijo“; pa čital jo je, kdor je hotel, prepisano, in mi jo svobodno čitamo

je popisovalec teh dogodkov, ker ga nikdo ni poznal, oblekel po turški in se odpravil iz Urfija v Biredžik.

Dne 15. oktobra 1895. l. se je v Urfiju raznesla vest, da so ob jednaštih predpoludne blizu stolne cerkve napadli Turki armenskega bankirja Bogosa in da mu je jeden izmej njih doprinesel pet smrtnih ran. Priča tega, nekoliko mladih Armencev, zgrabili so razbojnike in ga prignali na glavno stražo. Tam, dasiravno se je dokazalo, da je ravnal na povelje kapitana, so ga vendar-le prebodli z bajonetom. Truplo njegovo so vojaci prinesli pred hišo guvernerja in so rekli, da so je oteli „gjavrom“ (psovka kristijanov). To je bil začetek dolge vrste bēd urfskih Armencev.

Tolpa, lahkoverna, da so tega Turka ubili Armenci, je po vsem mestu kričala, da se morajo vsi neverci poklati. Ponoči se je slišalo streljati, zjutraj so pa Turki raznesli govorico, da so Armenci poskušali, pa brez uspeha, napasti turške dele mesta. Tolpa, ko je zasišala to, se je vrgla s krikom „slaven je prorok Mshomet“ na bazar, oropat prodajalnice armenskih kupcev. Ropanja so se udeležili tudi vojaci, a policija, priča besnosti tolpe, jo je pa še hujšala. Nakrat se prikaže na bazaru Hassan-paša. „Hajd!, fantje“ je kričal, „celih 48 ur imate na razpolaganje!“ Tolpa pa, deroča za ropanjem, ne sliši besed paša. Ia glej, vojaci na njegovo povelje z bajonetni in kopiti pušek potiskajo tolpo z bazarja in vse plane proti armenskemu delu mesta s krikom „slaven je prorok Mahomet“. Tolpi sledi ženske, udarjajo v tamburine in plešajo, kakor da bi bile na svatbi. V trenutku so bile na samem stoeče hiši Armencev oropane, Armenci pa poklani. V armenski del mesta udreti se Turkom ni posrečilo. Razkačeni vsled tega neuspeha so se Turki zopet vrnili na bazar, kjer so 1700 prodajalnic popolnoma oropali. Kar je bilo boljšega, so pobrali vojaci iz prodajalnic, ostalo pa telpa. Nastopila je noč, grozovitosti so ponehale, a le da bi se v jutro z novo silo začele.

V torem je guverner zbral vse razbojnike, Kurde in Felahe, razdelil maj uje vse možno orožje, od puške do lopate, in jih poslal v armenski del mesta. Zaman so jim Armenci kričali: „Mi smo zvesti podložniki! Točno plačujemo davke! Prizanatisete nam!“ Divja, razcapana tolpa, katero so vojaci vodili, je takoj napadla armenski del mesta. Do 11. ure zvečer so Turki skušali udreti, a ko je noč nastala, so se morali brez uspeha umakniti. Tu so Turki razvideli, da tako ne bodo zmagali oboroženih Armencev, in so sklenili, poslužiti se drugih sredstev: okrožili so armenski del mesta z vojaci ter niso pustili tja nikacega živeža.

V sredo so oblastniki poklicali k sebi imenitnih Armencev in jih vrgli v ječo. „Vi imate revolucionarno društvo,“ so jim rekli, „imenujte njegove člane; vi imate 1800 Martinjevih pušk, dajte jih ven!“ Zaman so se Armenci trudili prepričati Turke, da nimajo nikakih Martinjevih pušk. Potem pride v ječo Hassan-paša z mutesarifom in zahteva od jetejkov ogromno svoto denarja, preteč jim z vislicami. Denar je prejel, iz ječ pa Armencev ni pustil. Potem so poklicali svečenike in zahtevali, naj dajo orožje. „Mi se bojimo,“ odgovore Armenci, — „zamore nastati klanje; nam je treba imeti za ta slučaj vsaj katerokoli orožje.“ — „Bodite pokojni,“ pravi na to mutesarif, „ako daste orožje, vas budem jaz sam braniti!“ Verovali so njegovim besedam, se dali preslepit in so prinesli Turkom vse svoje orožje do kuhinjskega noža. Vojaci so potem obhodili vse hiše, pretaknili dvorišča, pre-

Dalje v prilogi.

tiskano. Mi pravniki se tudi spodbikamo na pemotah v napisih. Blada „Ženska zvestoba“, katera nam baš ženske zvestobe ne slika, bi morala imeti naslov „Zdravilo ljubezni“, ker je zaljubljeni godec popolnoma ozdravěl. Nasproti se baladi, ki nosi naslov „Zdravilo ljubezni“, bolj prilega naslov „Morilo ljubezni“, ker je zaljubljeni mladenič umrl uprav za zdravili. V tej pesmi pravniki zajedno pogrešamo tiste kavtelarne jurisprudencije, katero mora v mazincu imeti vsak odvetnik, če ne poznej, pa vsaj pri odvetniškem izpitu. Jaz bi bil dal mater tako govoriti: Jaz imam sicer tri brate, ti ujce tri; ali bogat trgovec, pobožen opat in slovec vojskovedja tebi ljubezni ne morejo ozdraviti, ker te bolezni ne poznajo. Pusti zdaj ujce, oni ti pridejo pozneje v prid, ako bodeš potreboval pomoči ali protekcije. Jaz imam pa tudi deverja in stricati. Ta je neoženjen odvetnik in dobro pozna ljubezen; kajti je z delom založen strokovnjak v vseh pravdah, ki izvirajo iz nesrečne ljubezni in iz raznih zakonskih prepirov. K temu vstopi za leto dni v odvetniško praksu in ozdravljen boš! Konec moje pesmi bi slobel podobno Prešernovemu:

„Bdeče je bil zapečaten list:
Oj, mati! Sin je postal — realist.“

Rima moja bi ne bila slabša od Prešernove, zdravilo pa boljše.

(Dalje prih.)

Bratje Sokoli!

Pri bakljadi in serenadi na čast grofu Badeniju spreminja "Sokol" "Glasbeno Matico", "Ljubljano" in "Slavca". Da bo število sodeljujočih Sokolov v pravem razmerju s številom zgoraj omenjenih, kakor tudi drugih društev, ki se udeleže bakljade in serenade, pozivljava Vas, da se polnoštevilno zberete v torek, dne 4. avgusta, ob polu devetih zvečer v društveni telovadnici. Od tam odkorakamo ob $\frac{1}{4}$ na 9. uro pred mestno hišo, kjer se združimo z "Glasbeno Matico", "Ljubljano" in "Slavcem".

Dalje Vas pozivljava, da prideite v ponedeljek, dne 3. avgusta, v telovadnico k skupni skušnji za nastop vseh štirih društev. Začetek ob polu devetih zvečer.

Na zdar!

Za odbor telovadnega društva "Sokol":
dr. Ivan Tavčar, Viktor Murnik,
tč. starosta. tč. tajnik.

Mnogotranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogotransko porabiti, nego "Moll-ovo francosko žganje in sol", ki je takisto bolesti utruječe, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo uplija na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliha kopelim. Steklonica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po dodeli zahtevati je izrecno MOLL-uv preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (1756-10)

Najčistejši in najboljši malinčev sirup v steklenicah po 1 kg 60 kr. Razpošilja se tudi v pletenicah po 3, 10, 20 in 40 kg., kg po 48 kr.

Lekarna Piccoli, „Pri angelju“
(2648-24) Ljubljana, Dunajska cesta.

Še uradnega lista.

Izvrsne ali eksekutivne drabe: Pranceta Rolutra posestvo v Ilirske Bistrici, cenjeno 440 gld., dne 7 avgusta in 9. septembra v Ilirske Bistrici.

Blaža Marinčiča zemljišče v Razdrtem, cenjeno 950 gld. in Antonia Torniča zemljišče v Senožčah, cenjena 805 gld., 500 gld., 300 gld., 150 gld., 50 gld. in 50 gld., oba dne 8. avgusta in 5. septembra v Senožčah.

Umrl so v Ljubljani:

Dne 29. julija: Antonija Jeršek, delavka, 23 let, Poljanski trg št. 1, tuberkuloza v črevih.

Dne 30. julija: Ana Križnar, natakarjeva hči, 1 mesec, Gruberjeve ulice št. 4, akutni črevesni in želodčni kartar. — Ludovik Stepič, klepar, 34 let, Kravja dolina št. 22, jetika.

V otroški bolnicici:

Dne 28. julija: Antonija Potočnik, delavčeva hči, 1 mesec, prisad.

Meteorologično poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
31.	9. zvečer	732.5	18.8	sl. jvzh.	skoro jas.	
1. avg.	7. zjutraj	732.3	15.6	sr. szah.	nevihta	16.9
"	2. popol.	732.0	17.3	sr. jzah.	dež	

Sredna včerašnja temperatura 19.4°, za 0.3° pod normalom.

Dunajsko borzo

dné 1. avgusta 1896

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	, 70	.
Avtrijska zlata renta	123	, 50	.
Avtrijska kronska renta 4%	101	, 10	.
Ogerska zlata renta 4%	122	, 35	.
Ogerska kronska renta 4%	99	, 40	.
Avstro-ogerske bančne delnice	968	, —	.
Kreditne delnice	359	, 50	.
London vista	119	, 65	.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	, 67%	.
20 mark	11	, 73	.
20 frankov	9	, 50%	.
Italijanski bankovci	44	, 40	.
C. kr. cekini	5	, 64	.

Bogu Vsemogočnemu zazdedo se je v Njega nedosežnem sklepu mojega iskreno ljubljenega brata gospoda

Albina Škofica trgovca

danes ob 10. uri dopoludne, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 33. letu njega dôbe, po dolgem bolehanju poklicati na óni boljši svet.

Truplo dragega rajučega pripeljalo se bodo v ponedeljek, 3. t. m., z Bledu v Ljubljano na državnini kolodvor, ob 6. uri zvečer bodo slovensko blagoslovljeno v cerkvi sv. Krištofa ter potem na ondotmetno pokopališču pokopano.

Zadušne sv. maše se bodo brale v raznih cerkvah.

Dragega pokojnika priporočam v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dné 1. avgusta 1896.

Ivana Škofic,
sestra.

(2752)

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem britko vest, da je naša ljubljena mati, oziroma tašča in stará mati, gospa

Frančiška Engelhardt roj. Hlebiš zasebnica

danes v petek ob 11. uri dopoludne, 79 let stara, umrla v tukajšnji hiralnici, previdena s svetostajstvi za umirajoče.

Pogreb predrage rajne bode v nedeljo, dne 2. avgusta, ob polu 3. uri popoludne iz hiše žalosti v Krvavi dolini štev. 11.

Umrlo priporočamo v pobožno molitev in blag spomin. (2747)

V Ljubljani, dné 31. julija 1896.

Žalujoča rodbina.

Posebna naznanila se ne bodo izdala.)

Učenec

v starosti 14 let vzprejme se takoj v mojo trgovino za specerije in zelezino.

(2735-2)

Franc Gustin v Metliki.

Proda se hiša

v Trnovskem predmestju v Ljubljani, novo zidana in še več let davka prosta, imajoča devet sob in kuhinje, posebej zidano delavnico in velik vrt. Hiša proda se po prav ugodnih plačilnih pogojih.

Več se poizvá pri A. Kalija v zavodu za posredovanje pri prodaji zemljišč v Ljubljani, Prešernov trg. (2749-1)

Zemljišče, pripravno za

opekarino

se dá v najem ali proda blizu tobačne tovarne.

Jako dobra ilovica. — Natančneje se izvá na Tržaški cesti št. 27. (2712-4)

Na prodaj

je v nekem večjem mestu na Kranjskem

velika hiša z gostilno

s prenočišči, velikim gostilniškim vrtom, potem vrtom za zelenjavo in sadje, kegljiščem, ledencu, hlevi in hrani. Zaradi preselitve se proda vse to po zelo ugodni ceni. — Več se poizvá v zavodu za posredovanje pri prodaji zemljišč A. Kalija v Ljubljani, Prešernov trg. (2722-2)

Million

vinskih trt iz neokuženega kraja, požlahtnjene na solonis, riparia portalis, rupestis, monticola, metalica itd., itd. v veliki izberi najbolj iskanega vinskega in namiznega grozja, kakor tudi nepožlahtnjene ameriške vkoručene trte prima ponujam za jesen 1896 in se priporoča, da se mi, zarad postreže po želji, cenj. potrebščina kmalu naznamiti blagovoli.

Emanuel Mayr, posestnik trnice (2621-2) Maribor o. D. Spodnje Štajersko

Moderci

izvrstne facene, najboljši izdelek

(2220-17) najceneje pri

Alojziju Persché

Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Najnovejše pesni A. Aškerc-a (Gorazd).

V naši zalogi so ravnokar izšle:

Lirske in epske poezije

napisal (2705-7)

A. Ašker.

196 stranij. Cena broširanim gld. 1.30, po pošti gld. 1.35. Cena elegantno vezanim gld. 2.—, po pošti gld. 2.10.

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg založna knjigarna v Ljubljani.

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osobe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih sreč.

— Ponudbe na „Haupt-Östliche Wechselstaben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“, 2568-13)

Ustanovljena 1. 1874.

Gostilnica

se vzame proti kavciji
in dobrimi pogoji

v najem ali na račun.

Ponudbe vzprejema iz prijaznosti upravnštvo Slovenskega Naroda. (2718-2)

Zenskam

naše dežele je priroda dala lepo a tudi jako občutno polt, in v istini skrajne vremenske razmere, hud mraz in prevroči solnični zarki, pruzročajo ogorelost, razpokanje kože, ozobljenke in vročinske pega. Da se odpomore temu zlu, priporočamo za dnevno toaletno crème Rix-a, neprimerljiva demantna crème, ki je znana in cenjena že čez 50 let.

Poudre Pompadourina in milo Rixovo popolnjujeta higijenični vpliv pasti Pompadourine. Ti proizvodi dobé se v vseh finejših lekarnah po gld. 1.50 in kjer ne, pa pri generalni razpečevalnici A. Rix-a na Dunaju, Praterstrasse, Rix Hof. Priporoča se prevodnost pred mnogobrojnimi ponaredbami. II. (2119-8)

Odhajajoč iz Ljubljane klicem vsem znancem in prijateljem, oziroma bratom pevcom pev- skega društva „Ljubljana“

prisrčen Na zdar!

Hrabroslav Kos.

(2750)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
2222 parobrodno društvo v Reki. (17)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki)

DAIMACISO. Hitre vožnje: V noči od sobote na nedeljo ob 1. uri v Kotor preko Zadra-Spljeta in Gruča. Vsak torek v Spljet-Metkovič, Vsak petek v Lošinj-Zadar-Spljet, Vsak sredo poštni parniki v Zader-Spljet in na otroke do Kotora. Vožni redi se nahajajo v Waldheimovem „Konduktérju“ štev. 593-604.

Mala oznanila.

**Veliko
zalogo
klobukov**

Najniže cene.
priporoča
J. Soklič.
(1726)

Pod Trancō st. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v
slaščičarski in pekovski obrt
spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

(1734)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec ("Vanille-Zwieback").

Kavarna I. Lekan
("Pri Virantu")
na Sv. Jakoba trgu.
Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotovljam dobre pijače ter točno posrežbo.
Z velespoštovanjem
Ivan Lekan,
kavarnar.
(1727)

Glavna zaloga prvih tovarn najfinjejših klobukov
J. S. BENEDIKT
Ustanovljeno 1. 1830. **Ljubljana** Pri "predici pri Krizu".
Prekuvovalcem tovarniške cene. Ceniki se pošiljajo brezplačno.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor
(1728) čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje r-znovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinjejše do najpriprosteje oblike. Mere se shranjujejo. Vnajnje naročilom naj se blagovljeno pridene vzorec.

Sobni slikar Josip Erbežnik Sobni slikar
Poljanska cesta 17 Moste 33
izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, kolikor mogoče po najnižjih cenah.
Za ukusno in trezno delo se jamči.
Naročila pismenim potom: Moste št. 33.

Fr. Kaiser
puškar v Ljubljani,
Šelenburgove ulice št. 6 1729
priporoča svojo veliko zalogo oružja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebitina za lovec. Specijalitet v eksprejsnih puškah in ptičaricah, kih sam izdelujem. Pepravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija OBREZA v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.
10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Feder-mistratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Žitnice od 17–30 gld.; divani, otočniki, garniture in vsa tapetniška dela (1737) po najnižji ceni.

Največja zaloga elegantnih in močnih otročjih vozičkov od 6 gld. naprej do 25 gld.

IVAN URAN
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriske ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivan Jax (1738)
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.
Ceniki zastonj in franko.

Ivana Toni (1731) v Vodmatu št. 3
priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo **kovaško obrt** izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg hišnim posestnikom **vezi za stavbe** ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.
Obleke po merti se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (1739)

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje, železo in kovino-livnica.
Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žage. (1732)
Prevzame celo naprave in oskrbuje parnoprosto in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Telegram! Veliko zalogo suknenih ostankov prodam pod ceno.
Hugo Ihl, Pred škofijo štev. 2.

Ustanovljeno leta 1847.
Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec). (1733)

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg štev. 1.
Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski strojli. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-reznice in mlatnice, katere se dobivajo vzlje njih izbornosti cenó. (1741)
Ceniki zastonj in poštne prosto.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (1742)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberu.
Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki cenì. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Prej M. Učak **Albert Robida** M. Učak
v Ljubljani, Rožne ulice št. 5 izvršuje po najnižjih cenah sobna slikarska dela v vsakem slogu in ima tudi na blagovljui ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom. (1743)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Plesarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.
Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja. Tovarna za ojnjate barve, lak in pokost. (1744)
Zaloga originalnega karbonince. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Mehanik Ivan Škerl
Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani Izdeluje in popravlja Šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnajna naročila se točno izvršujejo.

30
HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša zaloga za šivilje.
(1746)

ANTON KOŠIR
v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora
priporoča svojo zalogo izvrstnih jermenov za stroje in jermenov za šivilje po nizkih cenah.
Kovček „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah. (1747)

Ign. Fasching-a vdove ključavnica 1748
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo štedilnih ognjišč najpriprostejših, kakor tudi najnajstnijih, z zloto medjo ali mesingom montiranih za obklade s počnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po cent. Vnajna naročila se hitro izvrši.

Svoji k svojim!
Kavarna J. Kramar
Ljubljana (1749)
Dunajska cesta št. 5

vohali kleti, še grobov niso pustili v miru, povsodi so iskali, ni li še kje kaj orožja. Ko niso nič našli, so se šele upokojili, Armenci so bili kakor oblegani, Turki jih niso pustili iz njihovega dela mesta in jim tudi ne dovolili luči prizgati. Komaj se je kjer-koli zvečer ali pa ponoči pokazala luč, takoj so Turki nastavili svoje puške tja in streljali. 48 dni (od 16. oktobra do 2. decembra starega stila) so Armenci prebili tako življenje. Dne 3. decembra je bila ta prepoved razveljavljena in se jim je dovolilo hoditi za svojimi navadnimi opravki. Nekateri so šli na bazar pogledat svoje prodajalnice, tam pa so našli popolno razrušitev.

Cez nekoliko daj je tolpa muslimanov po-dala se za mesto, da bi se posvetovala, kako boljše postopati proti neoboroženim Armcencem.

Dne 16. decembra se je raznesla govorica, da se Turki pripravljajo napasti Armcence. Duhoventvo in odlicnjaki armenški obrnili so se tedaj na mufe sarifa s prošnjo, naj izpolni svojo obljubo. "Pojdite mirono," jim je rekel, "ne bojte se ničesa! Sem že poslat vojakov v vaš del za vašo obrambo!" In res, poslal je 300 mož regularne vojske in 1500 hamidjev, kateri so obsegli armenški del. Okoli tisoč jih je udrlo naravnost v armenški del mesta in so začeli delati. Vsi ti so kričali po ulicah mimogre-dočim Turkom: "Pojdite hitro v dvorec guvernerja, tam delijo orožje!" In kmalu se je zbrala ogromna oborožena tolpa, katera je z divjo razkačenostjo planila na hiše.

Braniti se je Armcencem, katerim celo peresni nožek ni ostal, bilo nemogoče. Turki so uclomili duri, udrli v hiše in vsi, mladi in stari, moški in ženske, postali so žrtve njih besnosti. Besneli so pred očmi možev in očetov nad ženskami in de-kleti; ubijali jih po dolgem, neznosnem mučenju. Z rafinirano krvoločnostjo so klali male otroke pred očmi staršev; radovali so se nad krikom svojih žrtev... Ko je noč napočila, so se Turki umaknili. Drugi dan zjutraj se je zopet zasišala trobenta in tolpa se je zopet počazala v tem delu mesta ter nadaljevala klanje. Zaman so kristijani prinesli vse, kar so imeli, prosili prizanašenja in se valjali pred nogami teh zverij. Proti poldnevu prišla je tolpa do stolne cerkve, kamor se je bilo zaprlo okoli 3000 Armcencev. Potem, ko so Turki vzdignili vrata iz težajev, so zagledali, da je Armcenc v cerkvi mnogo in so razvideli, da bi njih klanje preveč časa vzelo. Našli so razbojniiki blizu cerkve 50 sodov petrolja in so sklenili, vse Armcence, kolikor jih je bilo v cerkvi, hkrati pogubiti. Vlili so mej nje petrolej in ga začiali. Samo jednemu, ki bil je ves ranjen in obžgan, se je posrečilo, skočiti iz cerkve in skriti se Turkom za kopico mrliečev.

Do večera so besneli Turki; nikomur niso pri-zanesli, oropali vse hiše in cerkve, pobili vse Armcence razun nekoliko starih žensk in otrok. V času urfakega klanja pognilo je več ko 10 000 Armcencev! Ni ostalo ne ljudij, ne pastirjev. Izmej osem duhovnikov je samo jeden utekel smrti. In veuter razbojniški še niso bili zadovoljni. Vojaki so glasno govorili: "Samo šest ur še klanja, in povelje sultana bi bilo izpolneno po vse točnosti!"

In tu okoli se godi ravno to: v Biredžiku, Ajutabu, Adijamanu, Malatiji, Severegu, Gurunu in Derendu kolijo Armcence, ropajo njih hiše in od-peljejo njih žene in hčere. Ne samo jedenkrat so popotniki očividci slišali od turških vojakov: "Mi smo vzel Armcencem orožje, smo oropali njih premoženje in odpeljali njih hčere. Dobro smo se po veselili."

— o.

Slovansko Sokolstvo.

Javni nastop sokolskih društev na Razdrtem. Po osnovnici slavnosti postojinskega "Sokola" l. 1894. ni bilo vsled žalostnih po potresu nastalih razmer nobene od več društev izvedene telovadbe. Po dveh letih smo imeli zopet priliko videti skupni nastop treh najboljših slovenskih "Sokolov". Uspeh je bil presenetljiv. Reči smemo: Napredovali smo, napredovali v dveh letih bolj, kakor v desetih prejšnjih.

Prvikrat, kar pomnimo, se je zgodilo, da sta dve slovenski sokolski društvi nastopili z ravno tolčkim, da še večjim številom telovadcev, kakor ljubljanski "Sokol".

Kar pa je z osobitnim veseljem polnilo naše srce, je bila prava sokolska navdušenost, s katero se je telovadilo. Te navdušenosti ni bilo treba umetno vzbujati z godbo, predtelovadci niso klicali po njej, kakor se je običevalo za prejšnjih javnih telovadb. Saj godba bi bila težko ustrezala takim zahtevam vzprito poldrugo uro trajajoče telovadbe.

Sedaj pa je pretekel tudi oni čas, ko se nam je bilo treba batiti, da s pravično, nepristransko presojo zamorimo še ono malo veselja do javnega nastopa, kar ga je bilo doslej v Sokolih. Narobe. Preverjeni smo, da bo imela taka presoja ravno nasproten uspeh: da vpodbudi k pridnemu delu, navduši za marljivo vadbo, vzbudi in poviša težnjo za vedno večjim spopolnjenjem v lepi naši umetnosti.

Nastop k sprevodu v Postojini in na Razdrtem se je izvršil brez vsega nepotrebnega govorjenja in tekanja. Dve povelji in čete so stale v dotednih tvorbah ter odkorakale s postojinsko godbo na čelu. Stopalo se je v obče dobro. Želeli bilo le daljših korakov. Krivda ne zadene sokolskih dru-

stev, ampak godbo, ki je sicer jeko dobro svirala, pa tem slabše korakala. Ljubljanski in postojinski "Sokol" sta stopala v jedino umestnih štiristopih, tržaški pa — zakaj, ne vemo — v dvostopih, kar je bilo jednosti oblike na kvar. Pri sprevodih rav-najmo se po pravilu Tyrševem: Tvorba bodi tako široka, kakor le dovoljuje to cesta.

Telovadbin vzpored je bil nastopen: Proste vaje, vsa tri društva; drog in bradlja, postojinski in tržaški "Sokol" h krati; h koncu; drog in bradlja, ljubljanski "Sokol".

Javna telovadba se je vršila na v to zelo pri-pravnem travniku ob vznožju Nanosovem. Nastop k prostim vajam se je izvedel v štiristopih, ki so se delili v dva dvostopa in slednjič v štiri zastope. Splošni utisek prostih vaj je bil zadovoljiv. Čelnii in bočni razstop so izvzemski dveh, treh telovadcev, ki naj bi se resnejše lotili stvari in rednejše zahali k vajam, Sokoli vzdržavali natančno. Izvedba prostih vaj je bila v obče točna. Da so jih sem in tje posamezna društva izvajala različno, je pač pripisati temu, da ni bilo nobene skupne skušnje vseh treh društev. Pri četrti vaji se je izpad večinoma izvršil za pol takta prepozno. Pri izpadih je velika večina stala mesto na celem stopalu stegnjene, samo na prstih skrčene leve noge. Vsled tega so telovadci izgubili oni izraz, ki dela izpad jedno na gledalca najlepši učinkujoci vaj. Proste vaje je vodil starosta postojinskega "Sokola" dr. Treo. Mej telovadci smo opozili tudi starosta tržaškega "Sokola" dr. Gre-gorina.

Telovadba tržaškega "Sokola" na orodjih je kazala veliki napredok, katerega je storilo to zadnji čas lepo se razvijajoče društvo od l. 1894., ko smo zadnjikrat videli njegov nastop. Na drogu je izvajal povse pravilno primeroma težke večinoma kolebne vaje, na bradlji pa s pomočjo prožne deske skoke v oporo, prednožke in zanožke z obrati in brez njih.

Postojinski "Sokol" nas je uprav presenetil. Smelo trdimo, da je to društvo z ozirom na kratek čas svojega obstanka in na razne težkoče, s katerimi se je imelo in se ima še boriti, mej vsemi slovenskimi sokolskimi društvi največ napredovalo. Na Razdrtem je predtelovadil stacosta dr. Treo sam in se pokazal izvrstnega telovadca. Kakor ču jemo, vodi tudi vso telovadbo v društveni telovadnici. Starosta in predtelovadec — izvestno redka prikazen! Dosti težke vaje so bile dobro sestavljenе. Videli smo, da goji društvo kolebne in tezne vaje, okretnost in moč v jednaki meri, kar je polnoma odobravati.

Napake, ki smo jih opazili pri tržaškem in postojinskem "Sokolu", se bodo ob že precejšnji izurjenosti telovadcev lahko kmalu odpravile. Kolebna droga naj bi se izvajal bolj z močjo rok, kakor s trupovim mahom. Tako dobi telovadec lepši in večji koleb, zveza koleba in veje naredi lepši utisek, koleb sam telovadec laglje uporabi za izvedbo vaje. Gleda naj se na to, da imajo telovadci stegnjene noge in napeta stopala. To ni sicer jedini, vendar prvi pogoj elegantnosti. Pazilo naj bi se na boljši prihod k orodju in odhod od njega. Na noben način se ne sme pripuščati, da bi telovadci izstopali iz vrste in ležali v travi mej telovadbo njihove vrste.

Telovadba ljubljanskega "Sokola" je bila, kakor tudi ni bilo drugače pričakovati, v vsakem oziru vzorna. Pokazal je na drogu in bradlji 74 različnih z največjo lahkoto in elegantnostjo izvedenih pravilno sestavljenih kombinacij iz vseh 12 telovadbenih vrst.

Z lično skupino na bradlji je zaključil ljubljanski "Sokol" javno telovadbo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. avgusta.

(Grof Badeni v Ljubljani.) Kakor se nam poroča, okrasili bodo hišni posestniki na onih trgih in ulicah, po katerih se bode v torek vozil ministerski predsednik grof Badeni, svoje hiše z zastavami in drugimi dekoracijami. Vsled mnogostranske izražene želje objavljamo v naslednjem podrobni program za dan bivanja gospoda ministerškega predsednika v Ljubljani. Prijod v Ljubljano z gorenjskim vlakom ob 7. uri 56 minut zjutraj. Z južnega kolodvora, kjer bude slovesen vzprejem, pelje se grof Badeni po Dunajski cesti, Selenburgovih ulicah, čez Kongresni trg in Gradišče v svoje stanovanje v deželnem prezidiju. Ob 9. uri dopoludne prične se ogledavanje mesta. Njegova ekselencia s spremstvom pelje se po Gradišču in Kongresnem trgu do deželnega dvorca, potem skozi Gospodske ulice, čez Križevnički trg, po Emonski cesti, po Cerkvenih ulicah in Krakovskem nasipu, čez Št. Jakobski most, skozi Trubarjeva ulico, čez sv. Jakoba trg, Stari in Mestni trg, čez trg pred škofijo, Valvazorjev trg, skozi Vodnikove ulice, po šolskem drevoredu na Marijin trg, po sv. Petra cesti do nove bolnice, po sv. Martina cesti do bolnice za silo, potem nazaj po Dunajski in Marije Terezije cesti, po Tržaški in Erjavčevi cesti v deželnini prezidiju. Pri tem obišče in ogleda ministerski pred-

sednik deželnih dvorcev, knežji dvorcev, Trnovsko in sv. Jakoba cerkev, licealno poslopje, Špitalske ulice, Frančiškansko in sv. Petra cerkev, deželno bolnico in bolnico za silo. Ob 3. uri popoludne bode grof Badeni nadaljeval ogledovanje mesta ter se pelje skozi Gradišče in Šelenburgove ulice, po Knafljevih ulicah in Tržaški cesti, potem po stranskem dre-voredu mimo Podturnske grajčine in drsalča po tem po Erjavčevi cesti, Gradišče, Hilšerjevih in Vegovič ulicah, čez Kongresni trg, po Gospodskih ulicah in Turjaškem trgu skozi Čevljarske ulice mimo Tranče na Mestni trg, skozi Florijanske ulice, po Karlovske cesti, na Grad, potem znot nazaj po Karlovske cesti skozi Rožne ulice, čez Št. Jakobski most, po Cojzovi in Rimski cesti do erarnih gozd-nih nasadov ob Tržaški cesti, potem po Tržaški in Erjavčevi cesti nazaj v deželnini prezidiju. Pri tem obišče minister deželnih muzej, gledališče, "Narodni dom", Tivolski park, vladno barako, realko, kazino, Tonhalle in mestno hišo, v katere dvorani se mu predstavi občinski svet. Ob 7. uri bo diner pri de-želnem predsedniku, ob polu 10. uri bakljada in serenada. S polunočnim vlakom odpelje se grof Badeni na Dunaj.

— (Laž ima kratke noge.) "Slovenec" je v sinočni številki moral priobčiti glede sokolske slavnosti v Razdrtem še naslednji popravek: "Ni res, da je starosta dr. Tavčar izrekel na Razdrtem v svojem govoru, mi verujemo v jednega samega pravega Boga, a ne v prelature in kapelane". Ni res, da se je čul na to izmed množice glas, "pereat dr. Tavčar!" — da je nastal vsled tega krik med poslušalci pro in contra. Ni res, da so bili posebno tržaški gostje nevoljni nad tem kalenjem slavnosti, da je več gostov naprosilo dr. Gregorina, naj dr. Tavčarju vzame besedo, da je dr. Gregorin odgovoril, da ne odobruje nestanih in surovih dovitipov dr. Tavčarjevih, da pa nima prava prepovedati mu daljni govor. — Ni res, da je po daljšem vrišču patetično in samozavestno končal dr. Tavčar: jaz in moja stranka hočemo ljudstvu odpirati oči, nasprotina pa ga hoče obdržati v srednjeveški temi in nevednosti. Starosta dr. Tavčar omenil je sicer pri jedni točki svojega govorja o narodni probujenosti domačega prepira in delovanja kapelanov proti narodni probui ter izrekel na to upanje, da se to v zavedni Notranjski v kratkem zboljša; dotični opazki sledilo je živahnopritrjevanje občinstva brez vsakega na-sprotovanja posameznikov ali celo jednega dela občinstva. Na to prešel je na pomen telovadbe na duh in telo ter končal svoj govor brez vsake opazke na eno ali drugo političko stranko kot tako. Poleg njega in podpisane staroste sedečemu starosti dr. Gregorinu se zaradi dr. Tavčarjevega govora med istim ni nihče bližal. Ako je bila opazka g. dr. Tavčarja vsem brez izjeme po volji, ne vemo; gotovo se pa ž njo ni provzročil niti najmanjši nered ali kalila se slavnost s kakim prepirom." Za telovadno društvo Sokol v Postojni: Dr. Dragotin Treo, t. č. starosta." — Zdaj je po popravkih dr. Gregorina in dr. Treota pač evidentno dokazano, da je bilo vse, kar je poročal "Slovenec" o sokolski slavnosti na Razdrtem od konca do kraja drzna laž.

— (Odbor "Dramatičnega društva") se je včeraj tako-le konstituiral: predsednik zajedno bla-gajnik g. dr. Ivan Tavčar, tajnik g. prof. Anton Funtek. Ker je desedanji načelnik intendančnega odseka g. notar Plantan izjavil, da izvolitve v intendancijo več ne vzprejme, so bili v intendancijo izvoljeni gg. dr. Tavčar (načelnik), prof. Funtek in dr. Tekavčič. Odstop g. notarja Plantana se je vzel z obžalovanjem na znanje in se je g. Plantanu izrekla soglasno zahvala za njega delovanje.

— (Nova slovenska opera.) Gospod Viktor Parma, c. kr. okrajni komisar v Logatci, dobro-znani naš skladatelj, je dovršil in "Dramatičnemu društvu" izročil novo jednodelansko opero "Ksenijo". Odbor "Dramatičnega društva" je, kakor se nam poroča, vzprejel to najnovejše operno delo slovensko in je vsekakor uprizoril do novega leta. Dejanje je zajeto iz slovenskega življenja in se razvija jako živahnno; takisto se glasba odlikuje po dramatični živahnosti. Sploh dijejo "Ksenijo" vse tiste vrline, katere je pokazal gosp. skladatelj že v "Urho, grofu celjskem", samo da so glasbene podrobnosti izdelane še lepše in še skrbneje nego v rečeni operi.

— (Izkaznice za vstop na peron južnega kolodvora) pri prihodu ministerskega predsednika dne 4. t. m. se dobivajo samo pri magistratnem predsedstvenem tajniku g. Evgeniu Lahu.

— („Narodni dom“.) Društvo „Narodni dom“ je na občnem zboru po odobrenju tajnikovega in blagajnikovega poročila izvolilo per acclamationem ves stari odbor, le na mesto odstopivšega gosp. dr. Vošnjaka je bil izvoljen g. Mally.

— (Za višjo dekliško šolo) se najamejo prostori v Cojzovi hiši na Bregu, in sicer tisti prostori, v katerih je bila nastanjena „Glasbena Matica“.

(Ljubljanskega „Sokola“ izlet v Kranj) se vrši prihodnjo nedeljo dne 9. avgusta. Ob slabem vremenu se preloži na nedeljo dne 23. avgusta. Sokoli se odpeljejo ob 11. uri 53 min. z južnega kolodvora s poštnim vlakom. Javna telovadba bo na „gaštejski gmajni“ na balašč v ta namen zgrajenem telovadišču. Po javni telovadbi bo na „gaštejski gmajni“ ljudska veselica z godbo, petjem, plesom, ljudskimi igrami, umetnanim ognjem itd. Natančni vzpored izleta in veselice objavimo prihodnjic. Za izlet se kaže osobito na Gorenjskem obilo zanimanja. Udeležba obeta biti ogromna.

(Stavbena kronika.) § 72. novega stavbenega reda za Ljubljano bo hišnim gospodarjem nekoliko „štreno zmešal“, nekaterim pa tudi račun! Pa tako popolnega stavbenega reda, kakor ga ima Ljubljana, še ni imelo kmalu kako stolno mesto: Ozira se na vse moderne zahteve in obsega vse potrebne določbe. Kako prijetno bo odslej v Ljubljani v novih hišah stanovati!... — Osem tednov se ima sedaj nova stavba v surojem stanju sništi, predno se sme uporabiti za stanovanje. Koliko novih hiš bo letošnjo jesen do 2. septembra popolnoma dovršenih, da bodo gospodarji prve dni novembra lahko sami porabili stanovanja ali jih strankam mogli oddati? Ne čez 26! Če vreme ne bude pospešilo zidarjev in drugih del, niti toliko ne. Ta teden je bilo vreme ugodno in dela so povsod vidno napredovala. Lahi so spretni delavci in pod rednim nadzorstvom in za poštno plačo zanesljivi pri svojem poslu. Novih stavb se minole dni nič zadevo, le pričeta dela se nadaljujejo; v Prulah ovira pričetek zgradb ondu projektiranih hiš cestni erar, ker se gre za odločitev predvrtov in stavbene črte; da bi bilo najprimernejše ravnati se po črti nove Koslerjeve hiše, pripozna vsakdo, kajti ugodne je za cesto in za pasažo, pridobiti več prostora v tem mestnem delu. Občini je vedno več hiš in sveta v regulacijske namene na ponudbo, z bog tegu se marsikateri gospodar ne loti niti poprave niti podiranja svoje hiše. Deželna poslopja, kobilor se jih ne bo odpredalo mestu v regulacijske ali druge namene, se bodo pričela koncem septembra ali prve dni oktobra demolirati, in se hode po možnosti po zimi nadaljevalo.

(Poprave in naprave pri cerkvah.) Pri nunski cerkvi je zvonik dozidan in pokrit ter se sedaj od zunaj lika in snaži. Krit je z bakrom. Streha je zgrajena v cerkvi primernem slogu. Prihodno pomlad prično z zgradbo nove jezuitske cerkve sv. Jožefa na Poljanah in pripadajočega kolegialnega poslopja po Jeblingerjevem načrtu. Pri Šentpeterski cerkvi dajo poprave in prenovitev mnogo opraviti in bodo komaj do pozne jeseni dovršene, isto velja glede sv. Jakoba cerkve. Pri cerkvi Jezusovega srca so poprave dovršene. Te dni so postavili na pevski kor v cerkvi nove, po firmi bratov Riegerjev v Krnovu v avstrijski Šleziji v gočkem slogu izdelane orglje, kakršnih šteje ta firma na Kranjskem že 6 večjih in manjših. Pri protestantski cerkvi je zgradba zvonika dosegla do višine 5 m. Pri frančiškanski cerkvi prično prihodnje dni s popravami v notranjem delu.

(Lesene „vile“.) Dosedaj v mestnih barakah nastanjenim strankam treba se bode kmalu zopet seliti. Marsikdo si je — izimši zimsko dobo, ki pa letos tudi ni bila Bogve kako kruta — prihralil za ostali čas najemčino. A za bližajoče se zimo naj bi se dotičniki vender-le že zdaj pobrinali pravočasno za potrebno stanovanje, kajti pomanjkanje bo letos kaj občutno zlasti za nižje sloje in začasna stanovanja so že zdaj vsa natlačeno.

(Občni zbor Št. Peterske moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda) vršil se bode dne 3. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer v vrtnih prostorih g. Ferlinca. Dnevnih red: 1. Nagovor prvomestnika. 2 Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev odposlanec na veliko skupščino. 4. Raznosterosti.

(Glavna skupna pevska skušnja) za se renado ministarskemu predsedniku grofu Badeniju se bode vršila v ponedeljek dne 3. t. m. zvečer točno ob 1/2. ura v sokolski dvorani „Nar. dom“. Čast. gg. člani pevskih društv „Glasbene Matice“, „Ljubljane“ in „Slavca“ se vabi, da se udeleže polnoštivilno. — Te skušnje se udeležijo tudi člani „Sokola“, katere opozarjam na dotični poziv odbora.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca julija 1. 1896. uležalo je v mestno hranilnico ljubljansko 605 strank 224 681 gl. 60 kr. 570 strank pa vzdignilo 183 240 gl. 36 kr.

(Treščilo) je danes pred 6. uro zjutraj v strelovod na ljubljanskem gradu, z ondotne dovodne žice pa je strela švignila na žico telefona, ki veže napravo v inspekcijski sobi gasilnega društva, centrale ter napravila ondu pri aparatu nekoliko škode zatem pa zginila v zemlje.

(Vožnja z omnibusi) se je pričela danes v Ljubljani. Za zdaj bodela vozila dva voza od Zvezde do južnega kolodvora in nazaj, kakor je razvidno iz oznanila, na katero smo naprečeni opozoriti. — Gotovo bi se ustreglo spločni želji, če bi se tudi za druge kraje mesta s časom uvedle take vožnje, n. pr. s cesarja Jožefa trga do kolodvora in nazaj itd.

(Redek mož) se mudi zdaj v ozidju našega mesta, mož, o katerem poročajo vsi časniki jako laškavo, profesor J. B. Pean, uganjevalec misilj. Mož ima baje dar, da ugane vse, kar kdo misli in da pred vsakim razkrije vso njegovo preteklost. Opozarjam na inserat v današnji številki našega lista s pristavkom, da ta do narave izredno oblagodarjeni mož se tudi rad v zasebnih krogih producira. Kdor želi tega umetnika povabiti k sebi, naj ga poišče na Marije Terezije cesti štev. 8, II. nadstropje od 9. ure dop. naprej.

(Knezoškof Missia v Idriji) „Soči“ se piše iz Idrije: V nedeljo 26. t. m. je prevzeteni gospod knezoškof delil zakrament sv. birmo; birmancev je bilo okoli tisoč. Mestni svet je v svoji seji od 23. t. m. blagovolil darovati ubožem mestu Idrije 100 gld. namestu slavoloka gosp. knezoškofu.

(Matiné) priredi dvorni operni pevec gosp. Jos. Karol Tertnik na Bledu dne 9. avgusta, in sicer v zdravišnem salonu.

(Denarna podpora.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo meščanskemu učitelju g. dr. Tomazu Romihu v Krškem denarno podporo z namenom, da si ogleda nove amerikanske nasade v nekaterih okuženih okrajih na Štajerskem in Nizje Avstrijskem ter s tem še natančneje prouči o trtojci.

(Strela) užgal je — kakor nam poročajo iz Žabnice — danes zjutraj gospodarska poslopja Janeza Berčiča na Šutini pri Žabnici. Ker je bilo vse leseno in s slamo krito, zgorelo mu je s kožolcem vred prav vse. Škode je okolo 1000 gld. Zavarovan je bil samo za 350 gld. Nevarnost je bila velika za vas Žabnico, ker je silev vihar divjal. Ljudje bi bili radi pomagali, pa ni bilo drogov ne brizgalnice pri rokah. Le z velikim trudem se je požar omejil, kajti vnemale so se že sosedne strehe. Zares nujna potreba bi bila, da bi se v tako obljudenih vseh nahajalo kaj gasilnega orodja. Pred osmimi dnevi pa je trečilo v kozolec Boštjana Mraka v Žabnici, kateremu je zgorelo 8 predelov. Da se ogenj danes ni razširil, so v prvi vrsti sosedje obvarovali, katerim naj bi se podelila nagrada za njihov trud in škodo na strehah.

(Slavnostna otvoritev Triglavsko koče „Slovenskega planinskega društva“) se bode vršila v ponedeljek, dne 10. avgusta t. l. na Kredarici. Vzpored: Odhod iz Ljubljane v nedeljo, dne 9. avgusta t. l. zjutraj ob 7. uri 10 minut, oziroma iz Šiške ob 7. uri 18 minut, prihod na Dovje ob 9. uri 44 minut dopoldne. Kosilo v Mojstrani pri Šmarcu. Odhod iz Mojstrane ob 12. uri opoldne skozi Kot. Prihod do nove koče na Kredarici ob 7. uri zvečer. Po dohodu v kočo odpočitek in večerja; potem (po domačem redu do 10. ure) zabava: petje, kres in žarnice. Drugo jutro ob 4. uri odhod na Triglav, prihod na vrh ob 5. uri. Po povratku z vrha ob 9. uri zjutraj svečana blagoslovitev in otvoritev koče. Ob 11. uri dopoldne odhod iz koče skozi Kot ali Krmo v Mojstrano ob 5. uri popoludne. V Šmarčevi gostilnici odpočitek in večerja. Odhod v Ljubljano dne 10. avgusta ob 6. uri 27 minut zvečer, oziroma po noči dne 11. avgusta ob 3. uri 22 minut, ali dopoldne ob 9. uri 11 minut. Prihod v Ljubljano dne 10. avgusta ob 9. uri 4 minute zvečer, oziroma dne 11. avgusta ob 5. uri 52 minut zjutraj, ali ob 11. uri 25 minut dopoldne. Za dobra ležišča je v najudobnejše opravljeni koči dovolj preskrbljeno. Spalnica spodnja za gospode in gornja za dame kurjena; takisto obednica ob kuhišnji toplo. Kdor ne vzmore hoje na vrh Triglava, počaka na Kredarici, odkoder je do malega tako velikanski in krasen razgled, kakor z vrha — celo na morje. Živeža in pijače bo obilo v koči; za pot se vsak lahko preskrbi pri Šmarcu v Mojstrani. „Slovensko planinsko društvo“ je srečno dogotovilo malo pod vrhom najvišje slovenske, da, najvišje slovanske gore, veličastnega Triglava, postavljeni planinski dom, močen in ličen, trden in pripraven, najudobnejše urejen in opravljen. Draga je ta imenitna, iz stoletnih macesnov zgrajena domača stavba, a ne predraga za naš sloveči, od nekdaj slovenski Triglav, ne predraga za nje preugodno, visoko lego in nje velerazgledno stojišče. Neprecenljive vrednosti pa je ta prelep gorski dom tudi zategadelj, ker z njim smo rešili domačo čast trdno in neomajno. S to veselo in ponosno zavestjo prevljudno vabi „Slovensko planinsko društvo“: Prispejte, častiti rojaki in prijatelji, od bližu in daleč dne 10. avgusta na jasno, razgledno Kredarico, da dostojno in slovensko otvorimo tu na široki, prijazni planici stoječi novi planinski dom, ter da posetimo tudi nebottični vrh sivega očaka Triglava in pozdravimo iz slavitega Aljaževega stolpa prelep zemljo slovensko in nje vrli rod. Pridite in poslavite z nami preveseli slovenski praznik!

(Obsedba stenjevških razbojnikov.) Včeraj je zagrebško sodišče razglasilo sodbo v senzacijonalni pravdi, katera je trajala skoraj dva meseca in v kateri se je razkrilo počenjanje številne razbojniške družbe, ki je v Zagrebški okolici in po Zagorju storila mnogo umorov in nebroj tatvin. Obtoženih je bilo 36 oseb, katerih vodja Brozovič je, kakor je dokazano, storil sam 6 umorov, najbrž pa umoril tudi svojega očeta. Brozovič in štirinajst drugih tolovajev məj temi tri ženske so bili obsojeni na smrt na včerajšnjih, ostali so bili obsojeni na težko ječo od 10 do 20 let.

(Preganje Lahov v Curihu) Sedaj, ko so minuli curiški izgredi, se šele vidi, kako grozno so divjali ljudje zoper Lah. Pri raznih napadih je bilo ranjenih na stotine Lahov, mnogo jih je bilo ubitih. Curižani so demolirali 30 laških hiš in vse, kar so v njih našli, žene in otroki so strgali s postelj in pometali pri oknih, da se jih je več ubilo.

(Romantika v 19. veku.) Nedavno tega je umrl na otoku Sardiniji mož visoke starosti, kateri je užival najpopolnejše spoštovanje svojih rojakov in bil član tudi v krogih drž. funkcijonarjev: bivši tolovaj Giovanni Tolu. Mož je bil 40 let razbojnik in kot tak po vsem otoku, kjer se zmatrajo tolovaji za nekake junake, na najboljšem glasu. Tolu je bil kmetovalec, a ker mu je župnik njegove vasi zapeljal ženo, je župnika v cerkvi s puško napadel in ga nevarno ranil. Potem je šel v gore in ropal in moril, a bil je le sovražnik bogatašev, siromake pa je rad podprt. zadnja leta svojega življenja je Tolu preživel v Sassariju. Oblastva so ga porabljala kot izvedenca v razbojniških rečeh. Pogreba starega razbojnika se je udeležila vsa občina in bilo je tudi nekaj ginaljivih na grobnih govorov.

(Osivelja v jedni noči.) V Barceloni je neka lepa mlada žena zastupila svojega moža, da bi se mogla poročiti s svojim ljubimcem. Porotniki v Barceloni so jo oprostili, a višje sodišče je to razsodbo razveljavilo in stvar spravilo pred sodišče v Matari, katero je morilko obsodilo na smrt. Dne 23. t. m. je bila morilka usmrčena. Smrt se je tako bala, da so v noči pred usmrčenjem nje temnočrni lasje popolnoma osivelj.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali že zadnji naznanjenih 187 gld. 50 kr. in sicer so poklonili gg. bogoslovci celovški mesto venca na gomilo Andreju Einspielerju 100 gld., slavno posojilno in hranilno društvo v Celovcu je dalo 50 gld. in podružnica celovška je zlžila 37 gld. 50 kr. — Slavna notranjska posojilnica v Postojini 10 gld. — Na novi maši g. Ivana Baloha v Ljubljani je nabrala gdč. Ložika Medičeva 15 gld. 11 kr. in 10 cts. z gesлом: „Ljubezen dvojno vsak naj tesno druži, Bogu in domovini zvesto služi; To budi vsakomur uzor največji!“ — Po g. J. Žitrovniku v Gorjah udnine od bleške podružnice 32 gld. iz nabiralnikov: pri gg. Peternelu 2 gld. 27 kr., F. Sekovaniču 1 gld. 14 kr., Petranu 87 kr., A. Vrhuncu 2 gld. 26 kr., v Vintgarju 1 gld. 5 kr., g. prof. Rutar 50 kr., skupaj 40 gld. 9 kr. — Podružnica na Greti 32 gld. 20 kr. — Iz nabiralnika pivške podružnice 2 gld. 84 kr. — Podružnica v Žužemberku po g. blagajniku H. Povšetu 55 gld. 23 1/2 kr. — Najprisrješno zahvalo vsem, ki se prijazno spominjajo naše družbe. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uredništvu našega lista je postal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod M. W. v Cirknici od „la guerre“ družbe 12 kron. Živilni rodoljubni darovalci in njih nasledniki.

Zahvala. Podpisano vodstvo hvaležno potrjuje, da mu je izročilo sl. uredništvo „Slovenskega planinskega društva“ 580 kron 17 vin, katero vsoto so rodoljubni darovalci in darovalke dopolnili v mesecih april, maj in junij t. l. za družbine namene. Te vsote so bile izkazane v štev. 76—145 „Slovenskega planinskega društva“. Nadejajo se, da tudi za nadalje ne bude opesala požrtvovanost slovenskih rodoljubov, izreka najtoplejšo zahvalo vsem rodoljubnim darovalcem in darovalkam.

vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Brzojavke.

Dunaj 1. avgusta. Te dni pride rumunski kralj Karol sem. Pričakoval ga bo grof Goluchowski. Prihodu rumunskega kralja se v političnih krogih pripisuje velika važnost. Sodi se, da gre za balkanske zadeve.

Dunaj 1. avgusta. „Wiener Zeitung“ prijavlja sankcijonirani zakon glede posojila 1 1/2 milijona deželi Kranjski.

Beligrad 1. avgusta. „Videlo“ javlja iz Soluna, da so ondotni Mohamedanci silno razburjeni in se vzdržuje red le ker vojaki vedno patrulirajo po ulicah, koder bivajo kristiani.

Peterburg 1. avgusta. Ruska vlada je odposlala zopet tri vojne ladje pred Kreto.

V novozgrajeni hiši na Tržaški cesti poleg Rudolfinuma
se oddajo za novembarski termin

stanovanja

s 3 in 4 sobami. (2746—1)

Povpraša naj se na Rimski cesti št. 16.

Lepo prekajeno meso

kakor gnjat, carsko meso, rebren in kremematelci, se prodaja po nizki ceni. (2733—1)

Fran Cvek v Kamniku (Kranjsko).

!! Še ni bilo nikdar !!

Svetovnoznan pogoditelj misli

je došel za kratko dobo semkaj.

Usojam se naznanjati velečastitju p. n. občinstvu, da se budem na potovanju mudil nekaj dni tukaj in da povem z znanostjo ime, starost, misli, opravilo in minulost in daljše življenje vsakogar.

Naj se nikakor ne zamudi.

Ker sem s svojimi znanostmi v največjih mestih Evrope pridobil občudovanje in priznanje, se nadjem, da me bude tudi tukajšnje velečastito občinstvo počastijo, da se prepriča.

Kdor me hoče naročiti na dom, more govoriti z menoj v mojem stanovanju, Marije Terezije cesta štev. 8, II. nadstropje, od 9. ure zjutraj.

(2751)

Z velespoštovanjem

Prof. J. B. Pean.

(2051) FRAN CHRISTOPH-ov (10)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posobno pripomore, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljene harve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorek lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri FRAN CHRISTOPH,
Ivana Luckmann-a nasledniku: izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
Antonu Stacul-u. svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Oklic.

Dne 10. avgusta 1896. I.

ob 10 uri depoludne

prodajala bodeta Matija Hočev var in Fran Hren v Trebanjski graščini

različno blago

kskor:

46 glav lepe goveje živine, 1 debelega bika muricidolskega plemena, nad 30 angleških plemenskih prašičev in več konj.

Od dne 11. avgusta 1896. I.

dalje prodajala bodeta:

različne gospodarske stroje, kmetijsko orodje, (2740—1)

vozove, nad

150 veder dobrega dolenskega vina, razna žita in sploh vso premičnino.

Za slabotne osebe

trpeče na pomanjkanju krvi in na živeih

kakor tudi

za blede in medlujoče otroke

se uporablja

železnato vino

lekarnarja PICCOLI-ja „pri angelju“ v Ljubljani
s prav povoljnimi uspehoma. (2635—5)

Steklenica velja gld. 1.—, 5 steklenic gld. 4·50.

Poštna naročila se izvrši obratno; poštnino plača naročitelj.

Vozni listki v Sev. Ameriko
(2646—4) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7.
DUNAJ.
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonji.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajinah gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe pod „Leichter Verdienst“
Rudolfu Mosse na Dunaju. (2482—9)

Izurjena prodajalka

se išče za trgovino z mešanim blagom na deželi. One, katere imajo nekaj ročnosti v prodaji železnine in usnja, imajo prednost.

Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: J. J., poste restante Loka pri Zidanem mostu. (2731—2)

Ivan Jainschigg

vodovodni instalatér in stavbinski klepar

Ljubljana, Gradišče št. 16

se priporoča častitemu p. n. občinstvu za prevzemanje vseh v njegovo stroko spadajočih del, kakor

za vodovodne naprave in stavbinska kleparska dela

in vsakeršne poprave, ter jamči za najboljšo in najsolidnejšo izvršitev z dobrim blagom in po prav zmernih cenah. (2637—3)

F. Cassermann

kroča za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši fasoni in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzensko rolo ima na skladisču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnajti brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (2191—19)

Štev. 8165.

Razpis.

(2744—1)

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpreznenjih

sedem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1896/97.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let starci, čvrstega zdravja, lepaga vedenja in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetiški sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in ponk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šoli sprejemajo se tudi:

1.) Plačujoči učenci, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in po 20 gld. šolnine na leto, in

2.) eksteristi, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lestnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 31. avgusta 1896. I.

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali obvezno pismo staršev, oziroma varuhov, zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovrši to šolo, le dve leti vojaške prezentne službe.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 27. julija 1899.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplavajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatu, petah in drugim trdim praskam kože.
Ta obliž dobiva 88 in 1/4 jednega velikosti po 60 kr. priznalnih pisem je na ogled v glavnih razpoljaljihicih:
L. Schwenk-á lekarna 1850-29 Meidling-Dunaj.
Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zrazen; torej naj se paz in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschläger, U. pl. Trnkovec, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranjci K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gela; v Črnomlju: F. Haika.

Agent Karol Poltnig nima
in ni nikdar imel pravice za mene
ali za moja zastopstva vzprejemati denarjev
in se plačila v tem oziru nikakor ne pripoznavajo.

Franc Stampfel

(2737-2)

v Ljubljani, Tonhalle.

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januvarja 1897 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skoraj sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradšče št. 16. Vrt je prostran, ima površine za šest vrst gredic dalje dva zidana, s steklim krita grednjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba majita na v sredi meji njima se nahajajoče stanovanje in vrtnarja, obstoječe z pritične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo. V slednji se nahaja dve ognjišči za cvetličnjak, oziroma za rastlinjak. V omenjenem vrtu se izvršuje že dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani. (2739-1)

!! Kolesarji, pozor !!

Kdor ljubi svoje zdravje, ta naj kupi

,,Iliria“-kolo

ki je jedino na svetu prevideno s slovensko zaščitno tovarniško znamko in koje izdelujeta in prodajata

Saunig & Dekleva
v Gorici (Görz)

po slednji ceni: „Iliria“-kolo I. vrste gld. 200,-, II. vrste gld. 175,-, III. vrste ali takozzano „Lucifer“-kolo gld. 117,50.

Iwata zastop dvokoles „Swift“ iz proslile orožarne v Steyr, potem zaloge vsakovrstnih šivalnih strojev, pušk, samokresov, streljiva i. t. d. Popravljalna šivalna stroje in dvokolesa. (2414-17)

Carbolineum
stavbiški in alabaster-
mavec
ponuja najceneje

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firneža, laka in kleja. (2710-2)

Zaloga paromlinske delniške družbe „Union“ iz Oseka
v Ljubljani

Dunajska cesta št. II, na dvorišču „pri Figovcu“

priporoča svoje

izborne pšenične moke

in sicer:

št. 00 po gld.	-13 kilo	št. 4 po gld.	-10 ^{1/2} , kilo
„ 0 „ „	-12 ^{1/2} „	„ 5 „ „	-10 „
„ 1 „ „	-12 „	„ 6 „ „	-9 ^{1/2} „
„ 2 „ „	-11 ^{1/2} „	„ 7 „ „	-9 „
„ 3 „ „	-11 „	„ 8 „ „	-8 „

(2738-2)

in se vsaka množina od 5 kilo naprej pošilja stroškov prosti na dem. Zaradi večje udobnosti smo uvedli tudi izvirne vredne po 25 kilo.

Z velespoštovanjem

paromlinska delniška družba „Union“ v Oseku.

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno
železo za vezi, strešni papir, štorje
za obijanje stropov, samokolnice,
cinkasto in pocinkano ploščevino,
vsakovrstna kovanja za okna in vrata,

spleh vse, kar se pri stavbakh potrebuje

priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.

(2173-33)

Štupa za prašiče

ali svinjski predilni hranilni hranični prašek.

Najboljše varstveno in dijetično sredstvo za prašiče.

I zavoj 25 kr., 5 zavojev 1 gld.

Priporoča, prodaja in vsak dan s prvo pošto razpoljuje lekarna Trnkóczy v Ljubljani pri rotovžu, zraven mestne hranilnice.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNERJA v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujujočega, prebavljane pospešujočega in milo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli ambalaže imajo zraven stoječo postavno depozitno varstveno znamko.

(1700-12) Glavna zaloge:

Lekarna B. Fragnerja pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogled Sporerjeve ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpoljuje se vsak dan.

Zaloge v avstro-ugarskih lekarnah.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

priporoča in namešča (2745)

službe iskajoče vsake vrste (moške in ženske) za tukaj in drugod. Za kolikor mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

P. n.

Svoj bogato ilustrovani žurnal nakičenih (2302-16)

ženskih klubukov

razpoljujam poštne prosto in zastonj. Henrik Kenda v Ljubljani.

15 kadij za strojarje, 2 kašti za žito, 1 kotel za svinjsko kuho in železna peč za sobo (2732) se proda na Vrhniku št. 32. Več se poizvē pri g. Ivanu Gregurku, ondi-

Izdelovanje perila

Na debelo za gospode, gospé in otroke. Na drobnol

Preverjamo se opreme za novorojence. Ceniki v nemškem, slovanškem in italijanskem jeziku se na zahtevanje poštne prosto pošljajo.

Za brezhiben krej in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka C. J. Hamann v Ljubljani

zagajatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

P. n.

Usojam se p. n. občinstvu ulj. dno naznanjati, da sem z današnjim dnevom odpril

promet s Tramway-omnibusi

za progo

južni kolodvor, Dunajska cesta, Zvezda in nazaj.

Vožnja velja 5 novčičev.

Za mnogobrojno udeležbo prosi

2748)

Alojzij Missoni.

Objava.

Na dan 3. avgusta 1896 v letoviškem poslopiju na Bledu določeni slavnostni banket

odpade začasno.

Na Bledu, dan 30. julija 1896.

Odbor letoviškega društva.

(2742)